

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΑΣΙΝΟΥ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

«Η χρήση ενδημικών φυτών και προοπτικές
ανάπτυξης του πράσινου στο Δήμο
Αθηναίων »

Δημήτρης Κυριακάκης

Δρ. Γεωπόνος

«Η χρήση ενδημικών φυτών και προοπτικές ανάπτυξης του πράσινου στο Δήμο Αθηναίων»

Το πρόβλημα

- Η μεγάλη κάλυψη των αστικών επιφανειών από το μπετόν και την άσφαλτο που δρουν σαν θερμοσυσσωρευτές της ηλιακής ακτινοβολίας, έχει μετατρέψει τις περισσότερες γειτονιές της πρωτεύουσας σε <θερμικές νησίδες>.
- Το σημαντικότερο <φάρμακο> για βελτίωση όλης αυτής της νοσηρής κατάστασης, όπως ομολογούν ειδικοί και μη, είναι η **ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ**.
- Τα δύο κύρια ερωτήματα που γεννιούνται και ζητούν απάντηση είναι: **ΠΟΥ**; αφού οι λίγοι ελεύθεροι χώροι που άφησε η οικοδομική ανάπτυξη των 10ετιών του '60 και του '70 έχουν διαμορφωθεί πλέον (χωρίς το πράσινο να αποτελεί κυρίαρχο στοιχείο τους) και **ΠΩΣ**; αφού και τα φυτά σαν ζωντανοί οργανισμοί, υποφέρουν όπως και τα ζώα σ' αυτό το αφιλόξενο περιβάλλον και "αρνούνται" να αναπτυχθούν αν δεν τους εξασφαλιστούν οι κατάλληλες συνθήκες.

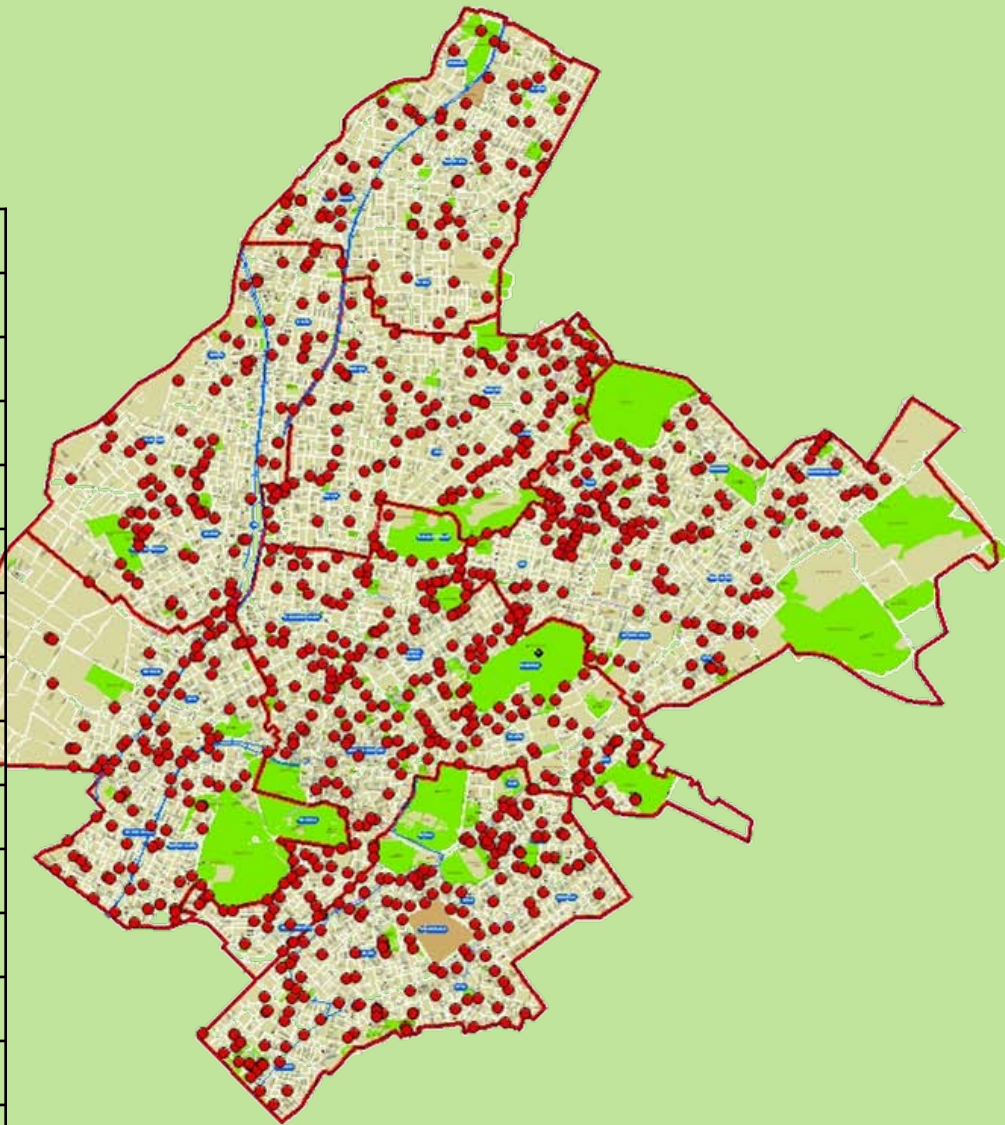
«Η χρήση ενδημικών φυτών και προοπτικές ανάπτυξης του πράσινου στο Δήμο Αθηναίων»

Υφιστάμενη κατάσταση

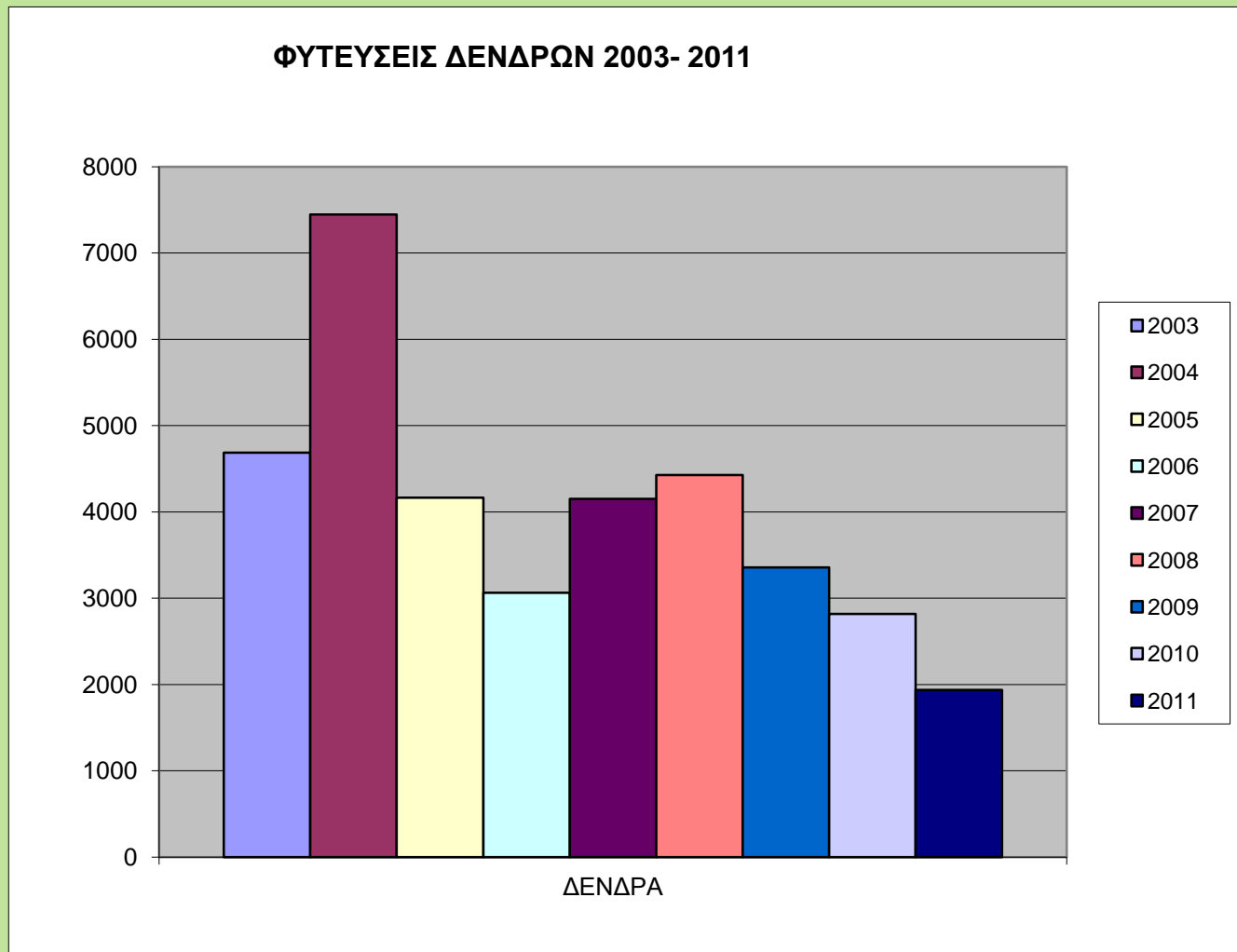
ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	Αριθμ	Έκταση
ΑΛΣΗ- ΛΟΦΟΙ- ΔΑΣΥΛΜΙΑ	61	1566,925
ΠΛΑΤΕΙΕΣ	271	418,347
ΤΡΙΓΩΝΑ & ΝΗΣΙΔΕΣ	250	63,311
ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ	218	89,445
ΠΑΡΤΕΡΙΑ	100	31,955
ΖΑΡΝΤΙΝΙΕΡΕΣ	15	0,592
ΚΛΙΜΑΚΕΣ	206	26,582
ΣΧΟΛΕΙΑ	87	27,612
ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ	14	3,365
ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ	41	36,733
ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ	3	1010
ΛΟΙΠΟΙ ΧΩΡΟΙ	14	249,803
ΣΥΝΟΛΟ	1277	3524,67
ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ		1660,00

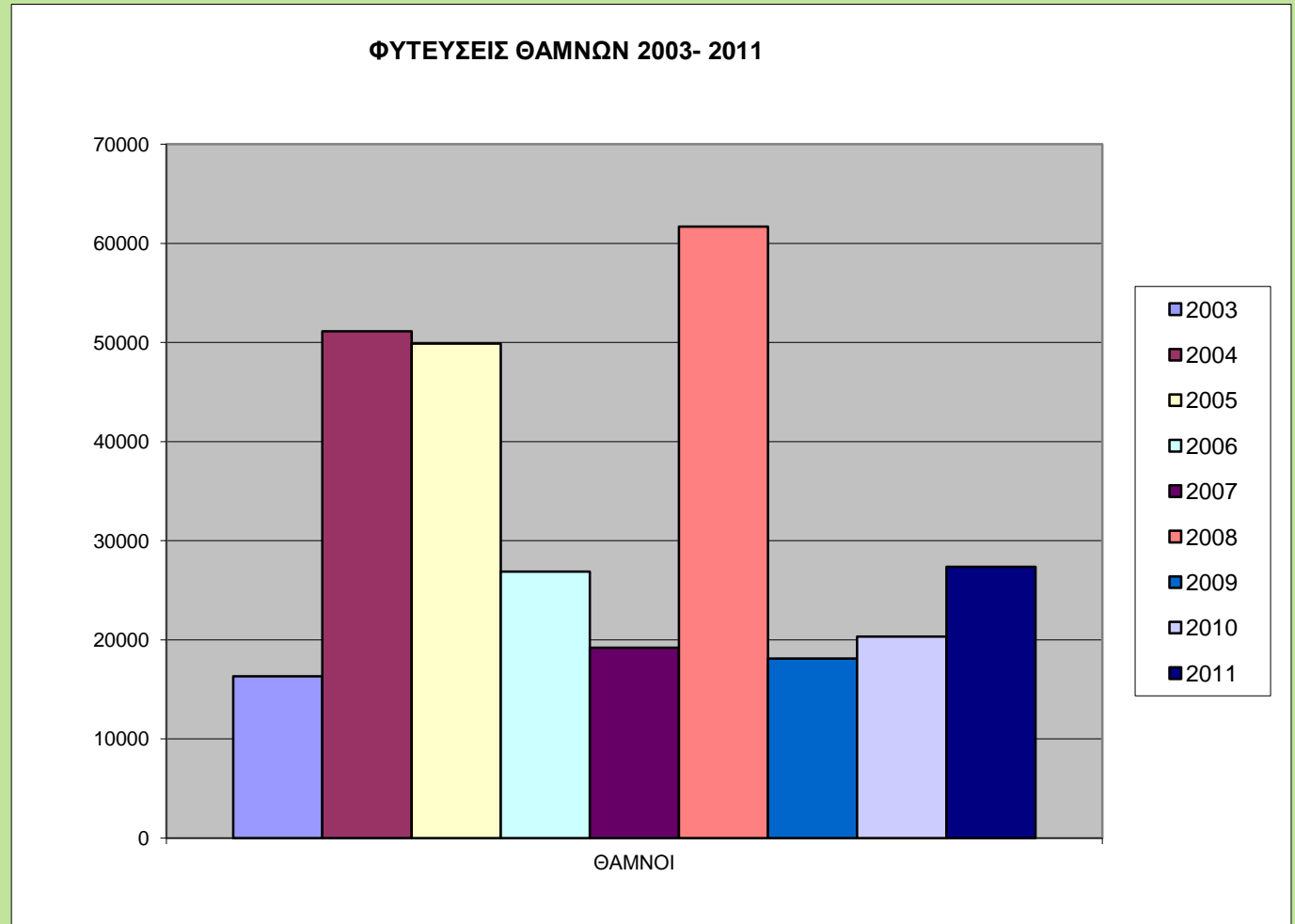
ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ ΔΕΝΔΡΩΝ 2003- 2011

ΕΤΟΣ	ΔΕΝΔΡΑ
2003	4688
2004	7446
2005	4164
2006	3064
2007	4151
2008	4426
2009	3356
2010	2818
2011	1937
ΣΥΝΟΛΟ	36050

ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ ΘΑΜΝΩΝ 2003- 2011

ΕΤΟΣ	ΘΑΜΝΟΙ
2003	16309
2004	51131
2005	49882
2006	26878
2007	19203
2008	61687
2009	18120
2010	20329
2011	27359
ΣΥΝΟΛΟ	290898

Η χρήση ενδημικών ΔΕΝΤΡΩΝ στο Δήμο Αθηναίων (φυτεύσεις 2003-2007)

Είδη που χρησιμοποιήθηκαν:		
ΣΕ ΔΕΝΔΡΟΣΤΟΙΧΙΕΣ		
ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Νερατζιά	1945	16,43%
Ιβίσκος	1929	16,29%
Μουριά	1878	15,86%
Σοφόρα	1162	9,81%
Πικροδάφνη	893	7,54%
Λιγούστρο	883	7,46%
Σφενδάμι	546	4,61%
Ελιά	497	4,20%
Κουτσουπιά	316	2,67%
Πλατάνι	265	2,24%
Βραχυχίτωνας	255	2,15%
Ροβίνια	190	1,60%
Κοιρλευτέρια	169	1,43%
Γιακαράντα	134	1,13%
Προύνος	125	1,06%
Ακακία	118	1,00%
Δάφνη	114	0,96%
Κουκουναριά	110	0,93%
Καβάκι	45	0,38%
Χαρουπιά	41	0,35%
Πιπεριά	33	0,28%
Φράξος	26	0,22%
Γρεβιλέα	23	0,19%
Πεύκο	21	0,18%
Αριά	19	0,16%
Λεύκα	19	0,16%
Φοίνικας	16	0,14%
Χαμαίρωπας	16	0,14%
Κυπαρίσσι	13	0,11%

Είδη που χρησιμοποιήθηκαν:		
ΣΕ ΠΑΡΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ		
ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ Σ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Κυπαρίσσι	1163	9,96%
Κουκουναριά	1002	8,58%
Πλατάνι	807	6,91%
Ελιά	705	6,04%
Πικροδάφνη	664	5,69%
Κουτσουπιά	661	5,66%
Μουριά	635	5,44%
Βραχυχίτωνας	527	4,52%
Νερατζιά	486	4,16%
Αριά	387	3,32%
Σφενδάμι	356	3,05%
Καβάκι	320	2,74%
Πεύκο	313	2,68%
Διάφορα	311	2,66%
Χαρουπιά	311	2,66%
Ιβίσκος	305	2,61%
Χούμιλις	303	2,60%
Προύνος	272	2,33%
Γρεβιλέα	237	2,03%
Ακακία	223	1,91%
Σοφόρα	222	1,90%
Γιακαράντα	189	1,62%
Δάφνη	186	1,59%
Φοίνικας	126	1,08%
Πιπεριά	122	1,05%
Τούγια	115	0,99%
Λεύκα	100	0,86%
Λιγούστρο	95	0,81%
Λαγκεστρέμια	77	0,66%

Η χρήση ενδημικών ΘΑΜΝΩΝ στο Δήμο Αθηναίων (φυτεύσεις 2003-2007)

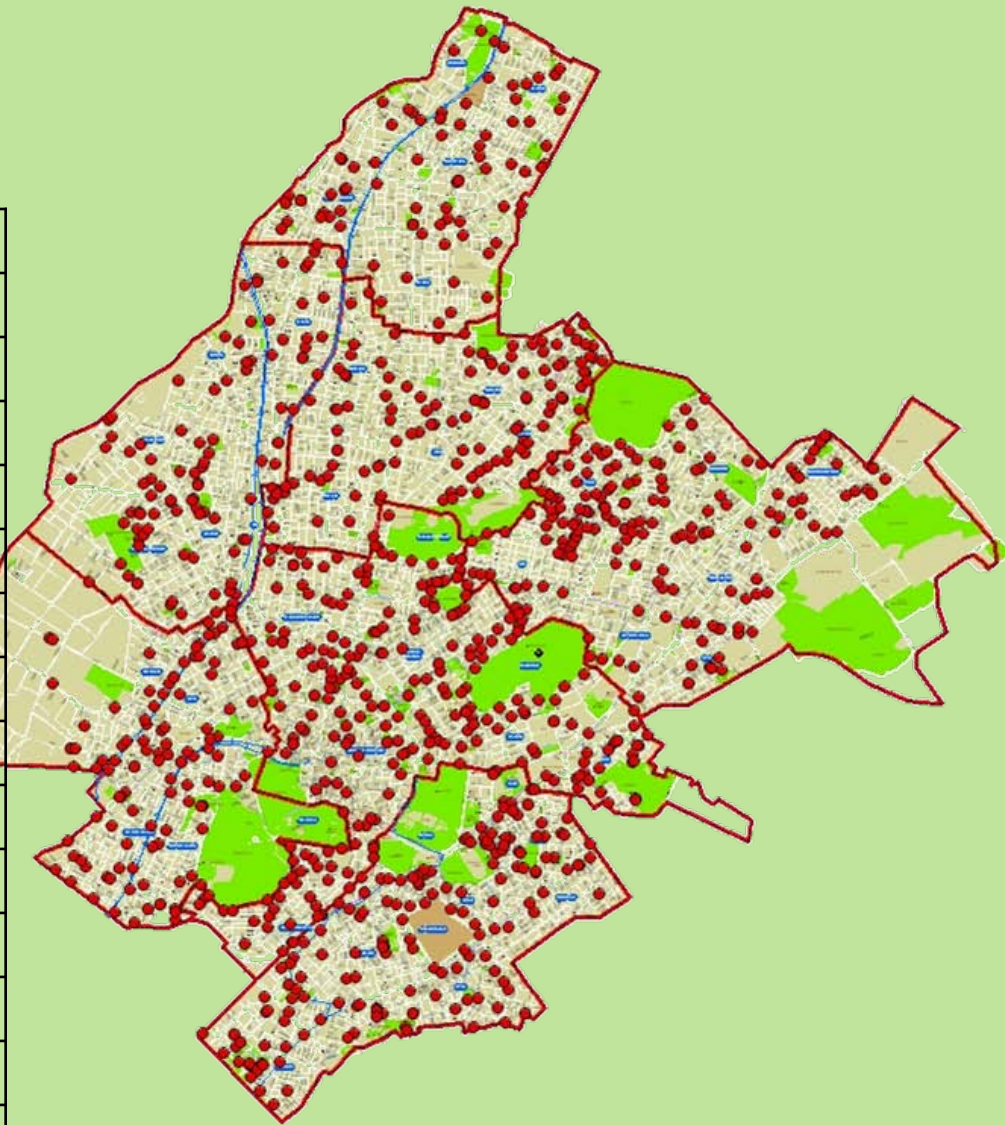
ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Τριανταφυλλιά	18.745	11.88%
Πικροδάφνη	13.947	8.84%
Αγγελική	11.139	7.05%
Κυδωνίαστρο	9.422	6.0%
Λαντάνα	8.414	5.33%
Βιβούρνο	7.868	5.0%
Σπιρέα	4.956	3.14%
Δενδρολίβανο	4.793	3.03%
Μυρτιά	4.395	2.78%
Δουράντα	3.990	2.53%
Πλουμπάγκο	3.915	2.48%
Λεβαντίνη	3.693	2.34%
Πυράκανθος	3.193	2.0%
Ευώνυμο	3.124	2.0%
Λεβάντα	3.068	1.9%
Βερβερίδα	2.957	1.9%
* Διάφορα είδη	50.203	31.8%
ΣΥΝΟΛΟ	157.822	100%

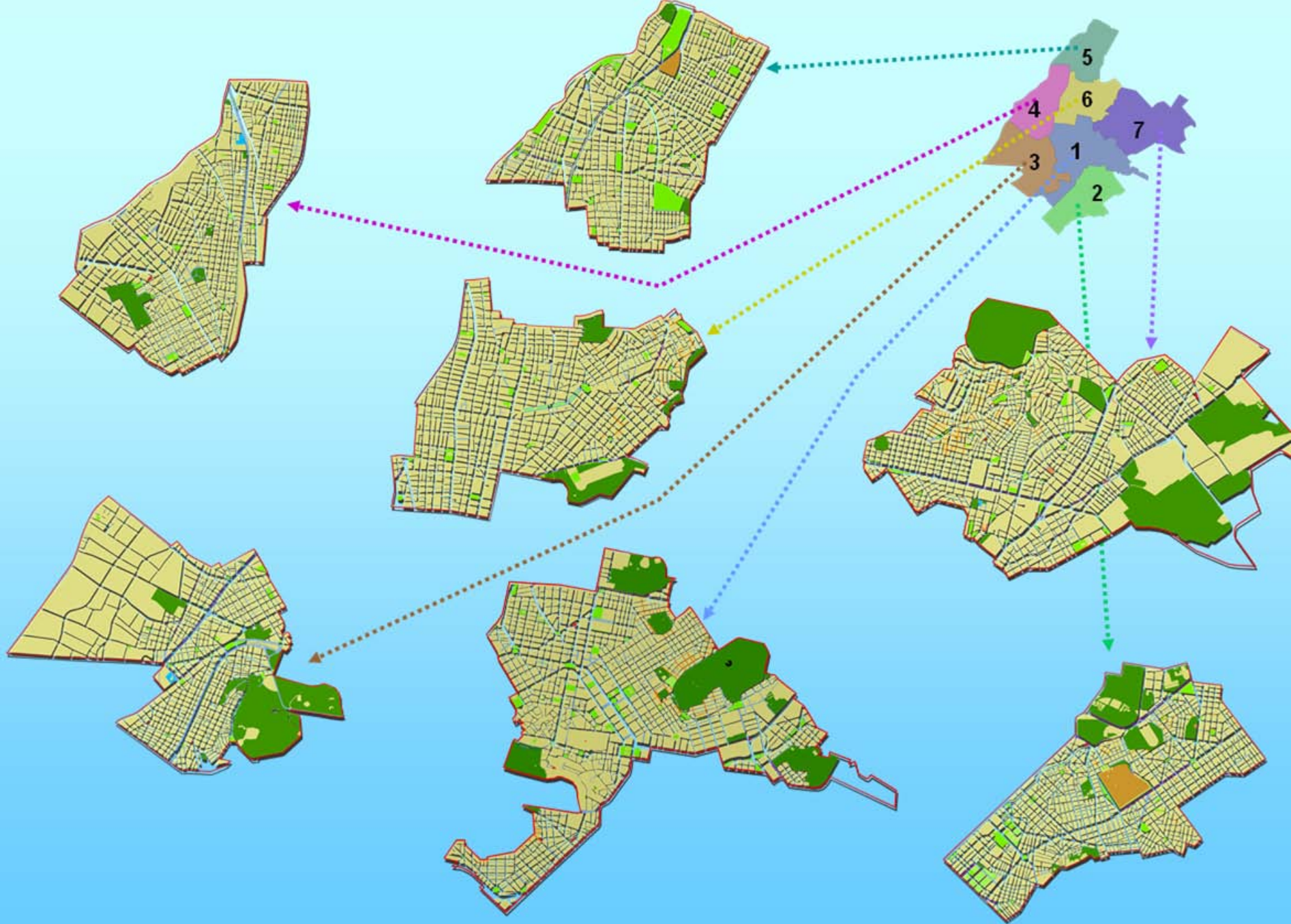
- : Αβούτιλο, Αγάπανθος, Αγιόκλημα, Αθάνατος, Ακανθα, Ακατέα, Αλόη, Αμπέλια, Αρμπαρόριζα, Βεϊγκέλια, Βερόνικα, Βιγκόνια, Βουδλεία, Βουκαμβίλλια, Γιασεμί, Γιούκα, Γκι, Δάφνη Απόλλωνος, Δαφνοκέρασο, Δράκαινα, Δωδονέα, Ελαίαγνος, Ελιά, Ιβίσκος, Ίλεξ, Ιουστίτσια, Καλλιστήμονας, Καμέλια, Κάσσια, Κέστρο, Κισσός, Κορδελίνη, Κουμαριά, Κοκκίσκος, Κρασιά, Κουνούκλα, Κωφέα, Λαγκεστρέμια, Λιγούστρο, Λιγουστρίνη, Λονίτσера, Λυγαριά, Μετροσίδηρος, Μολδαβίσκος, Μπούζι, Ναντίνα, Πολύγαλα, Πουρνάρι, Ράμνος, Ροδιά, Ρυγχόσπερμο, Σάλβια, Σινεράρια, Σπάρτο, Σπαράγγι, Σχίνο, Τάξος, Τούγια, Τεύκριο, Τσιτόνια, Υπέριο, Φίκος, Φιλάδελφος, Φόρμιο, Φορσύθια, Φωτίνα, Χαρουπιά, Χειμώνανθος, κ.λ.π.

ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	Αριθμ	Έκταση
ΑΛΣΗ- ΛΟΦΟΙ- ΔΑΣΥΛΜΙΑ	61	1566,925
ΠΛΑΤΕΙΕΣ	271	418,347
ΤΡΙΓΩΝΑ & ΝΗΣΙΔΕΣ	250	63,311
ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ	218	89,445
ΠΑΡΤΕΡΙΑ	100	31,955
ΖΑΡΝΤΙΝΙΕΡΕΣ	15	0,592
ΚΛΙΜΑΚΕΣ	206	26,582
ΣΧΟΛΕΙΑ	87	27,612
ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ	14	3,365
ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ	41	36,733
ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ	3	1010
ΛΟΙΠΟΙ ΧΩΡΟΙ	14	249,803
ΣΥΝΟΛΟ	1277	3524,67
ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ		1660,00

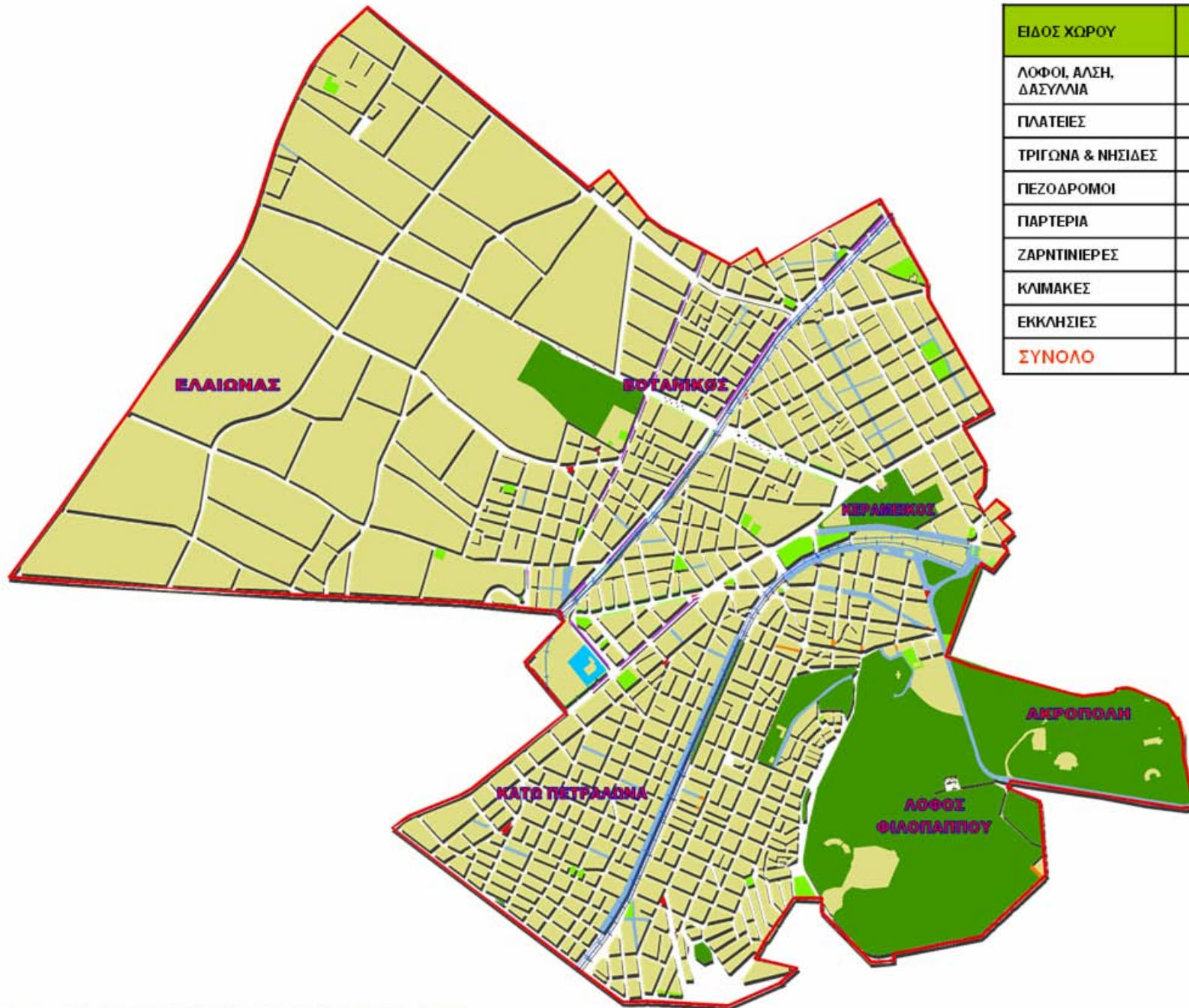

«Η χρήση ενδημικών φυτών και προοπτικές ανάπτυξης του πράσινου στο Δήμο Αθηναίων»

Περιοχές με μικρό ποσοστό δόμησης

- Περιοχή Ελαιώνα
- Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή

ΕΙΔΟΣ ΧΩΡΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)
ΛΟΦΟΙ, ΑΛΣΗ, ΔΑΣΥΛΛΙΑ	11	441,33
ΠΛΑΤΕΙΕΣ	29	57,782
ΤΡΙΓΩΝΑ & ΝΗΣΙΔΕΣ	21	8,695
ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ	35	0,776
ΠΑΡΤΕΡΙΑ	9	7,650
ΖΑΡΝΤΙΝΙΕΡΕΣ	3	0,43
ΚΛΙΜΑΚΕΣ	7	0,251
ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ	12	4,794
ΣΥΝΟΛΟ	127	529

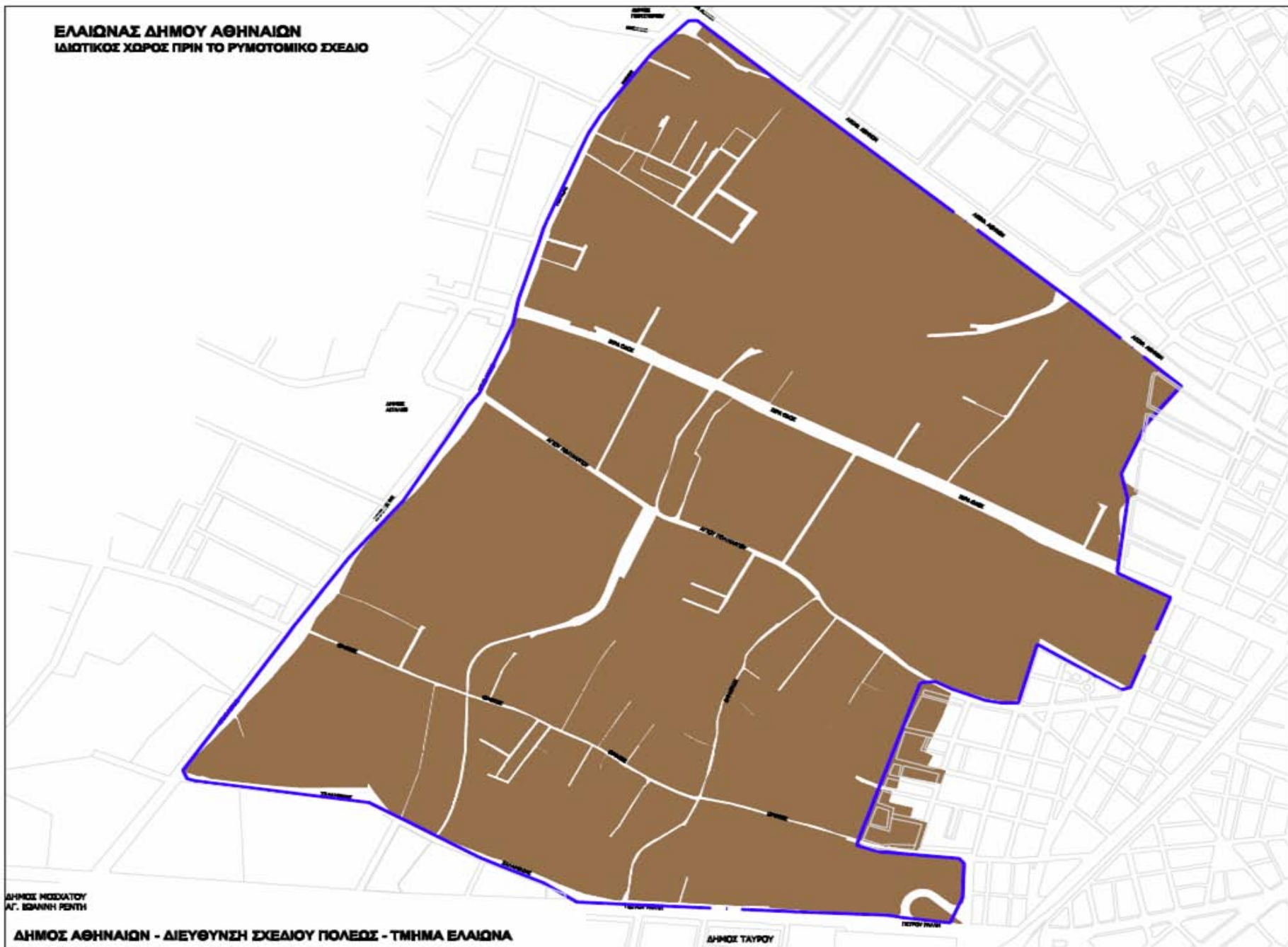
ΕΙΔΟΣ ΧΩΡΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)
ΛΟΦΟΙ, ΑΛΣΗ, ΔΑΣΥΛΛΙΑ	12	172,46
ΠΛΑΤΕΙΕΣ	44	54,919
ΤΡΙΓΩΝΑ & ΝΗΣΙΔΕΣ	53	13,003
ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ	25	5,261
ΠΑΡΤΕΡΙΑ	19	4,557
ΖΑΡΝΤΙΝΙΕΡΕΣ	2	0,03
ΚΛΙΜΑΚΕΣ	63	8,021
ΣΧΟΛΕΙΑ	16	0,68
ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ	8	2,5
ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ	6	3,370
ΣΥΝΟΛΟ	248	261

«Η χρήση ενδημικών φυτών και προοπτικές ανάπτυξης του πράσινου στο Δήμο Αθηναίων»

Ελαιώνας

ΕΛΛΙΩΝΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΠΡΙΝ ΤΟ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΔΗΜΟΣ ΜΟΡΦΙΑΤΟΥ
ΑΓ. ΕΣΩΝΗ ΡΕΝΤΙ

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ - ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΙΩΝΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΤΑΥΡΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

- Η έκταση της περιοχής Ελαιώνα του Δήμου Αθηναίων είναι περίπου 2100στρ. Από αυτά τα 448στρ περίπου είναι εκτάσεις Δημοσίων Φορέων και τα 270στρ περίπου είναι η Διπλή Ανάπλαση.
- Το **Κοινόχρηστο Πράσινο** που προβλέπεται από το ισχύον ρυμοτομικό σχέδιο στην περιοχή Ελαιώνα του Δήμου Αθηναίων, είναι περίπου 40%
- Η εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου στην περιοχή Ελαιώνα του Δήμου Αθηναίων, έχει προχωρήσει (με Μεμονωμένες Πράξεις Εφαρμογής) στο 66,45% περίπου της έκτασης -αφαιρουμένων των εκτάσεων δημοσίων φορέων και της Διπλής Ανάπλασης-.

«Η χρήση ενδημικών φυτών και προοπτικές ανάπτυξης του πράσινου στο Δήμο Αθηναίων»

Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή

«Η χρήση ενδημικών φυτών και προοπτικές ανάπτυξης του πράσινου στο Δήμο Αθηναίων»

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Εκμετάλλευση των εναπομεινάντων ελεύθερων χώρων προς όφελος του πρασίνου.
- Ανασχεδιασμός των υφιστάμενων ελεύθερων χώρων, ώστε να αυξηθεί το πράσινο με έμφαση στη χρήση ενδημικών φυτών.
- Επέκταση του πρασίνου στις στέγες των κτιρίων, αρχής γενομένης από τα κτίρια των Δημοσίων υπηρεσιών.
- Αυξημένη επιφάνεια πρασίνου στις νέες οικοδομικές κατασκευές.
- Μέτρα προστασίας του πρασίνου από καταστροφές.
- Κίνητρα στους δημότες για να αυξήσουν το πράσινο στα σπίτια τους με έμφαση στα ενδημικά φυτά και επικοινωνιακή “επίθεση” γιαυτό.
- Αύξηση ή τουλάχιστον διατήρηση του ισοζυγίου πρασίνου σε κάθε κατασκευή.
- Διευθέτηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και εξυγίανση μεγάλων ρεμάτων της Πρωτεύουσας, ώστε να διαμορφωθούν σε ζώνες λειτουργικού Πρασίνου

«Η χρήση ενδημικών φυτών και προοπτικές ανάπτυξης του πράσινου στο Δήμο Αθηναίων»

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Τα ενδημικά φυτά είναι καλά προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες αφού ζουν <<στο σπίτι τους>> και απαιτούν:
- Λιγότερη φροντίδα-συντήρηση
- Λιγότερα ποτίσματα
- Λιγότερη φυτοπροστασία (στο Δήμο Αθηναίων δεν γίνεται χημική φυτοπροστασία)
- Μειωμένο κόστος συντήρησης

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Σε αστικές συνθήκες, συνύπαρξη στον ίδιο χώρο ειδών με διαφορετικές ανάγκες (π.χ χλοοτάπητας με ξηροφυτικά)
- Προβλήματα αντοχής στη ρύπανση (ιδίως είδη με χνοώδης ιστούς)